

אף על פי פרק חמישי בתובות

סב.

עין משפט
גר מצוה

צב א ב מיי פי"ד מהל'
אזות הל' א סמג
לאון פה טוש"ע אה"ע
סמן עו סעי' א:
צב ג מיי"ט טוש"ע סס
סעי' ב:

תוספות ר"ד

בדיני: הטיילים וכו', כי
אתא רב דימי אמר כגון
מפני דמערבא: הפועלים
וכו'. אמר ר"פ לאביי
איכפל תנא לאשמעינן
במדין את אשתו טייל
ופועל פי' דלא מתוקמא
מתני' דקתני שבת א'
אלא בטיילים ופועל
דאי חמורין א' בשבת
וכי"ש ספנין וגמלין ות"ח
נמי א' בשבת א"ל

(א) ברכות נה: (ב) נע"י
פירושו בערוך ערך תכל
(ג) [א] נע"י הגדה דיומא
פי' סו וציומא עו, (ד) [ג] נג'
הערך דקרא פי' חיל של
מלך, (ה) נג' הערוך בערך
מל' ח' ובי מאחר דמליה
דמר טול הא' ליל גמר
למסמכיה, י' לאל יי
מנוס אית חילא צידן,
(ו) [כש"ל],

תורה אור השלם

1. ובני ישראל למספרם
ראשי הקבוצות ושירי
הקלפים והמאות
ושטרית המשטרות את
השלך לכל דבר
המחלקות הקבוצה
והיצאת הדרש בהדרש
לכל חרשי השנה
המחלקת האחת עשרים
וארבעה אלף:
דברי הימים א כו א
2. וישלחם לצנועה עשרת אלפים
בחדש כשמחליפין אלו הולכין עשרת
אלפים אחרים וחדש שלישי עשרת
אלפים שלישי נמלא שעמדו הראשוני'
בציתם צ' חדשים וכן כולם בחלופיהם
כך: שאפשר ע"י אחרים. לפי מניין
החלופות היו עולים: שאני הסס
דאית ליה הרווחה. שהיו נהנים מצית
המלך ואיכא רווח ציתא לשיכך מקצלת
עליה שיהי' צצית המלך [מדשן] אחד
משני חדשים שכיון שיש לו שכר יש לה
מונוות מרווחים ומכשיון אבל ת"ת
מנוה דליה הוא: אנה שזכרס נו'.
אירי דאיפלגו זה רב ורבי יוחנן
בדרשא דקרא נקט לה נמי הכא:
מסניס. בלמעט הגוף: דשגן זה.
הורגללו זה כמו כיון דדש דש (גיטין
דף ק"ו): דמנפא סתלי לא כהסה. אשה
הלימודת לשכל צניה לקוצרס אינה
תמיהא ומפחדת צמות א' מהס שכבר
לימודת: צני פירקי. תלמידים שהרצ
מנוי להס צעירן ושונים פרקס ולניס
בציתס: מאן דכהינ צהן. צצצילס
נאמר לצעלי אומניות: שוא לסס
משימי קוס מאחרי צצת. למלאכת
הרשות ארכלי לחמס צעצצ כן יתן
הקצ"ה לידיו שגא למי שמנדד
לכבודו ולמנוחתו שניה: מנדדות
שניה. ממתניות את צעליהן שהן
בצית רצס ושונים פירקס. אלמא
בשעת רצס עורן בצצית רצן ואת
אמרת יש להן פנאי לעונה בכל לילה:
רב שמואל צר שילס. מלמד תינוקות
היה ומתפרנס מהן כדלמרי' צנערה
שנתפתתה (נעילג): ולא חליף פריסתקא
דמלכא אצציה. אין שליח מלך
פרס עוצר על פתחו לשאול לו עבודת
המלך שאין עין המלך עליו שאינו
עשיר צעצציהס: מפנקי דמעריצא.
צני ארץ ישראל מעונוגיס במאכל
ומשתה לכך הס צריאס וצעלי כח
לתשימס: איפחיס צי צצני. תחת
המרחצאות יש חלל שהמים נופלים
סס: אסקינהו. העלה את העצדים
צידו אחת וצצניה היה מטפס ועולה
צעמוד: מאחר דהכי. שצצל כח

אורחא דמילתא.

דרך ארץ שלא ישרא עליו חטא ואפ"י הוא יכול
לפתותה שמתן לו רשות: לכל דבר המחלקות הצאה והיוצאת חדש
בחדש. בצדדי הימים במחלקות שהיו עובדים את דוד כל מחלקות
חדש. ואע"ג דמשמעותא דעניינא משמע שלא היה פורש מציתו
אורחא דמילתא כמה אמר רב חדש כאן
וחדש בבית שנאמר ילכל דבר המחלקות
הבאה והיוצאת חדש בחדש לכל חרשי השנה
ור' יוחנן אמר חדש כאן ושנים בביתו שנאמר
חדש יהיו בלבנון שנים חדשים בביתו ורב
נמי מ"ט לא אמר מההיא שאני בנין בית
המקדש דאפשר ע"י אחרים ור' יוחנן מ"ט
לא אמר מההיא שאני התם דאית ליה
הרווחה (ה) אמר רב אנהה שוכרת חצי גופו
של אדם שנאמר (ו) ואתה בן אדם האנה
בשברון מתנים ובמרירות תאנה ורבי יוחנן
אמר אף כל גופו של אדם שנאמר (ז) והיה כי
יאמרו אליך על מה אתה נאנה ואמרת אל
שמועה כי באה וגמס כל לב ורפו כל ידים
וכהתה כל רוח וכל ברכים תלכנה מים ורבי
יוחנן נמי הכתיב בשברון מתנים ההיא דכי
מתחלא ממתנים מתחלא ורב נמי הכתי' וגמס
כל לב ורפו כל ידים וכהתה כל רוח שאני
שמועה דבית המקדש דתקיפא טובא ההוא
ישראל ועובד כוכבים דהוו קאזלי באורחא
בהדי הדדי לא אימצו עובד כוכבים
לסגויי בהדי ישראל אדכריה חורבן בית
המקדש נגיד ואיתנח ואפ"ה לא אימצו
עובד כוכבים לסגויי בהדיה א"ל לאו אמריתו
אנהה שוכרת חצי גופו של אדם א"ל ה"מ
מילתא חרתי אבל הא דשגן בה לא דאמרי
אינשי דמלפי תכלי לא (ח) בהתה: אהטיילין
בכל יום: מאי טיילין אמר רבא בני פירקי
א"ל אביי מאן דכתיב בהו (ט) שוא לכם משכימי
קום מאחרי שבת אוכלי לחם העצבים כן יתן
לידיו שנא (י) ואמר רב יצחק אלו גשותיהן
של ת"ח שמנדדות שינה מעיניהם בעוה"ז
ובאות לחיי העוה"ב ואת אמרת בני פירקי אל
אמר אביי כדרב דאמר רב כגון רב שמואל
בר שילת דאכיל מדידיה ושתי מדידיה וגני
בטולא דאפדיה ולא חליף (יא) פריסתקא
דמלכא אבביה כי אתא רבין אמר כגון מפנקי
דמערבא ר' אבהו הוה קאי בי באני הוו סמכי
ליה תרי עבדי איפחית בי באני מתותיה
איתרמי ל' עמודא סליק ואסקינהו ר' יוחנן
הוה קסליק בדרגא הוו סמכי ליה רב אמי ורב
אסי איפחתיא דרגא תותיה סליק ואסקינהו
אמרי ליה רבנן וכי (יב) מאחר דהכי למה ליה
למיסמכיה אמר להו א"כ מה אניח לעת
זקנה: והפועלים שתיים בשבת: והתניא
הפועלים אחת בשבת א"ר יוסי ברבי חנינא
לא קשיא כאן בעושין מלאכה בעירן כאן
בעושין מלאכה בעיר אחרת תניא נמי הכי
הפועלים שתיים בשבת במה דברים אמורים
בעירן מלאכה בעירן אבל בעושין מלאכה
בעיר אחרת אחת בשבת: החמרים אחת
רב חנן לאביי איכפל תנא לאשמועינן

א"ל אורחא דמילתא כמה. פי' צקוטרכס שלא ישרא עליו חטא ואפ"י
הוא יכול לפתותה וא"ת והיאך ישרא ר"ע וכל הנהו דלקמן וי"ל
דהמס צלל פתוי היו שמחות שהיו צעליהן הולכין ללמוד תורה ולהיות
תלמידי חכמים ואדרבה אדעתא דהכי נשאו שילכו ללמוד תורה ונראה
לר"י דאפועלים קאי ולא לתלמידים
דהא אפי' שלא צרשות יוצאין לעולם
ל' יום ויחזור לציתו יום אחד והכא
קרא קאמר חדש צציתו או צ' חדשים
למ"ד דאע"פ שהא צרשות אלל
אפועלים קאי וקרא נמי דמיימי
צפועלים איירי וא"ת והיכי קאמר
צסמוך שאני התם דאית להו רווחא
פועלים דמתני' נמי אית להו רווחא
וי"ל רווחא דהמס דמלאכה המלך
נפיש: שאני שמועת בית המקדש
דתקיפא טובא. וא"ת והא האי קרא
דואתה צן אדם האנה צצציון מתניס
גני צהמ"ק כתיב דכתיב צתרי' והיה
כי יאמרו אליך על מה אתה נאנה
ואמרת (להס) אל שמועה כי צאה
וגמס כל לב וי"ל דההוא קרא קודם
חורבן כתיב וכן היה אומר נציא
לישראל שהיה נאנה על שמועת צהמ"ק
שעתיד ליחרצ וכו' וגמס כל לב מתוך
האנהה שתי' אחר החורבן על שמועת
צית המקדש:
צית המקדש: על סס שדרכס צטולא
דאפדיניהו:
מנדדות שינה מעיניהם.
בתלמידים הלומדים
צעירס קאי דאי צעיר אחרת אמאי
מנדדות שינה הא אין דרך ליכנס
צעיר צצילה: והתניא הפועלים
אחת בשבת. מרישא דקמני הפועלים
שבת אחת לא מני למיפריך דרישא
לאו צצין עונה מייירי אלל אדרבה
אשמועינן דשרי לשנות ולצטל עונה
ממה שהיה מנהגס תחלה אלל
מצרייתא פריך דאירי צצין
עונה האמורה צתורה ולא צצילה
שלא צרשות מדקמני אחת צצצת ולא
קמני שבת אחת כמו צמתני' ומשני
דבעושה מלאכה צעיר אחרת איירי
והיה דרכס ומנהגס כך וא"ת מאי
איריא כשמנהגס כך אפי' לשנות יחלין
שבת אחת כדפרישית צמתני' וי"ל
דצצרייתא קמ"ל דאע"פ שמנהגס כך
לעשות מלאכה צעיר אחרת אס רוצי'
לשנות ולשהות יותר אין הרשות צידס
ור"י צ' צרון היה אומר דג' מדות
צפועלי' דהעושין מלאכה צעירן שתיס
צצצת דמתנן צמתני' וצרייתא צעושין
מלאכה צעיר אחרת וחורין צכל יום
לציתס אחת צצצת לפי שיש להס
עורח הדרך אלל אוחס שאין חורין
לציתס צין היה מנהגס צין לא היה
כמו רישא דמתני' דקמני יוצאין שבת
אחת משמע שהן כל ז' צחון
וחורין צכל יום שמיני אלל ר"י
לא פירש אלל צ' מדות שתיס
צצצת ואחת צצצת כדפרישנא:
רואה
בשבת: אמר ליה רבה בר
טייל ופועל אמר ליה לא
אכולהו

אחיה: אס כן. שאתיך את כחי ולא יסמכוני: מה אני. כח צעצמי להשתמש צו לעת זקנה: צעירס. שתיס צצצת: איכפל
הנא לאשמועינן טייל ופועל. תנא דקתס לעיל [סא]: המדיר את אשתו צצית הלל אומרס צצצת אחת אין לו לומר זאת לא צספן
ולא צגמל ולא צחמר ולא צתלמידי חכמים שהרי (א) [אף החמרן] עונתו אחת צצצת וצצציל יום אחד יוציא ויתן כתובה הרי
עונתו משצעה לצצעה וכי"ש גמל וספן אין צכלל הזה אלל טייל ופועל העושה מלאכה צעירו שדרכו לשמש שתיס צצצת:
אכולהו

אחיה: אס כן. שאתיך את כחי ולא יסמכוני: מה אני. כח צעצמי להשתמש צו לעת זקנה: צעירס. שתיס צצצת: איכפל
הנא לאשמועינן טייל ופועל. תנא דקתס לעיל [סא]: המדיר את אשתו צצית הלל אומרס צצצת אחת אין לו לומר זאת לא צספן
ולא צגמל ולא צחמר ולא צתלמידי חכמים שהרי (א) [אף החמרן] עונתו אחת צצצת וצצציל יום אחד יוציא ויתן כתובה הרי
עונתו משצעה לצצעה וכי"ש גמל וספן אין צכלל הזה אלל טייל ופועל העושה מלאכה צעירו שדרכו לשמש שתיס צצצת:
אכולהו